

Déli Hirlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

A
„LUMINA”
csillárok

tiszta bronzból, művészi
kivitelben
készülnek.

Városi lerakat: Spira & Drucker
butorüzlet, Lloyd-sor.
Gyár és iroda: IV., Török-utca 9.

MEGAKADTAK A NEMZETI
PÁRT ÉS PARASZTPÁRT TÁR-
GYALÁSAI. Bukarestből jelentik: A
nemzeti párt és a parasztpárt között
folyó tárgyalások holtpontra jutottak.
A két párt vezetői a jövő héten
fognak dönteni a teljes akciósza-
bad-ság visszanyerése kérdésében.

*

A BUKARESTI LAPOK ÖN-
CENZURÁJA. Bukarestből jelentik:
Holineanu őrnagy, királyi biztos,
értesítette a fővárosi lapokat, hogy
ézentul cenzura nélkül is megjelen-
hetnek. Kormánykörök szerint a
fővárosi lapok cenzurája elvben
továbbra is érvényben marad, de azt
a technikai nehézségek elkerülése
végett a lapok igazgatói végzik, akik
a cenzurahivatal rendelkezéseinek
pontos betartásáért személyileg is
felelősek. Azokat a lapokat, amelyek
az öncenzurát nem a kormány által
kivánt szellemben eszközlik és olyan
cikkekkel közölnek, amelyek a köz-
véleményből nyugtalanságot váltanak
ki, azokat újból katonai cenzura alá
vonják. A külföldi lapokkal szemben
a cenzurát továbbra is fenntartják.

*

A MAGYAR EGYHÁZAK KÉP-
VISELŐI A KULTUSZMINISZTER-
NÉL. Kolozsvárról jelentik: A kiseb-
bségi egyházak képviseletében Ma-
kay Sándor dr. püspökhelyettes
vezetésével küldöttség jelent meg
Lepadatu kultuszminiszter előtt,
akivel két órán keresztül folyt a tár-
gyalás a vallásügyi törvényjavaslat
ügyében. A kultuszminiszter a leg-
nagyobb előzékenységgel fogadta az
egyházak küldöttségét és a sérelmek
messzemenő orvoslását helyezte ki-
látásba.

*

RENDEZŐDNEK A KÜLFÖLDI
ADÓSSÁGOK. Bukarestből jelen-
tik: A pénzügyminisztérium közli,
hogy a külföldi adósságok április hó-
napban esedékes szelvényeinek be-
váltására szükséges jedszeletről már
gondoskodás történt. Washingtonból
érkezett jelentés szerint az amerikai
képviselőház ratifikálta a romániai
adósságok rendezése ügyében kötött
megegyezést.

*

NEHEZEN INDUL MEG A KÖZ-
IGAZGATÁSI REFORM. Bukarest-
ből jelentik: A közigazgatási reform
alkalmazása egyes vidékeken bizo-
nyos nehézségekbe ütközik. A bel-
ügyminisztérium most elkészítette a
törvény újabb végrehajtási utasítását
és ezzel kapcsolatosan elrendelte,
hogy a közigazgatási felügyelők a
jövőben gyakrabban tartsanak ellen-
őrző vizsgálatot.

A legnagyobb zavar uralkodik a délutáni tárgyalási rend megszüntetése és a régi rend visszaállítása körül

Temesvár, január 19.

Kolozsvári jelentés szerint az ottani
törvényszékhez 8770 szám alatt meg-
érkezett az igazságügyminiszter ren-
delete, amely a régi délelőtti tárgya-
lási rendet állította vissza. A temes-
vári igazságszolgáltatás legilletékesebb
tényezőjénél érdeklődtünk aziránt,
vajjon Temesvárra is érkezett-e
hasonló rendelet. Kiderült, hogy
Temesvárra sem a táblához, sem a
törvényszékhez hasonló intézkedés

még nem érkezett

az igazságügyminisztériumtól. Ilyen
egy egész országrészre vonatkozó
intézkedés megváltoztatását nem is
lehet a törvényszékhez küldött
egyenkénti táviratokkal elintézni,
hanem azt egységes körrendeletben
kell az összes királyi táblák tudomá-
sára hozni. Ebből a szempontból
nézve igen

valószínűtlennek tetszik

a kolozsvári hiradás. Ha azonban a
minisztérium komolyan veszi az
erdélyi és bánági ügyvédek, valamint
a bírói kar azon kérelmét, amely a
délelőtti munkarend visszaállítását
célozta, úgy ennek mielőbb meg kell
történnie, mert a törvényszékek már
most áprilisra és

májusra tűznek ki

tárgyalási határnapokat és a visszavonó
rendelet elodázása csak felesleges
zavarokat idézne elő. Különbösen az
összes erdélyi és bánági ügyvédi
kamarak dékánjai tegnap Kolozsvárt
ülésezték, amelyen a gyorsított pol-
gári eljárással, a készülő bélyegőr-
vénytel valamint a délutáni tárgya-
lásokkal szemben elfoglalandó állás-
pontot vitatták meg és ezzel egyetem-
ben az ügyvédi kar jövőbeni maga-
tartását határozták meg.

A temesvári magyarok szervezkedése

A hatóságok engedélyezték a gyűléseket — Az első
értekezlet az Erzsébetvárosban lesz — A nagygyűlést
csak áprilisban lehet megtartani

Temesvár, január 19.

A Magyar Párt bánági tago-
zatának elnöke, Veterány Vik-
tor dr., eljárt Oprea János pre-
fektusnál és Bungetianu
állambiztonsági vezérfelügyelő-
nél a szervezkedési gyűlések
megtartása és engedélyezése
iránt. Ugy Oprea prefektus, mint
Bungetianu vezérfelügyelő a leg-
nagyobb előzékenységgel és ud-
variassággal fogadták és kész-
séggel megadták az engedélyt a
szervező gyűlések megtartására.
Az első előkészítő értekezlet ja-
nuár huszonegyedikén este

kilenc órakor lesz az erzsébet-
városi Novotny-féle vendéglőben,
ezt az értekezletet követi január
harmadikán ugyancsak este
kilenc órakor a Novotny-féle ven-
déglőben az erzsébetvárosi al-
tagozat megalakítása és az al-
tagozat tisztikarának megválasz-
tása, valamint azzal kapcsolatban
a munkarend megállapítása.

A bánági Magyar Párt nagy-
gyűlésére vonatkozólag Veterány
kijelentette, hogy azt teljes lehe-
tetlenség február közepén meg-
tartani, mert a szervezkedési
munkálatokkal addigra nem ké-

A Déli Hirlap

a legfrissebb, a legfürgébb, a legmegbízhatóbb és a legélénkebben szerkesztett ma-
gyar lapja az országnak, de elsősorban a Bánágnak, melynek a mai viszonyok köze-
pette, amikor mindenki minden kiadást kétszeresen érez, megvan az az óriási

előnye,

hogy az összes lapok áremelése dacára nem lett drágább és most is

2 lei.

Ezért a két leírt ugyanazt az anyagot nyújtja, csak frissebben és előbb, mint a
többi lapok öt leiert. Mert az összes lapok az eladási árat ennyire emelték és
ennek megfelelően magasabb lett az előfizetési díj is. Ha

naponként

veszi meg a Déli Hirlapot, úgy két leibe kerül, viszont ha előfizet ennyibe sem, mert
emellett minden könyvet husz százalékkal olcsóbban kap a bolti áránál és havi hatvan
lei helyett negyven leiert lesz tagja a több ezer kötetes Légrády-féle könyvkeres-
kedésnek.

szülnek el, viszont a nagygyűlésre
a bánági magyar szervezet tel-
jesen felkészülve akar felvonulni.
A gyűlést — mondotta Veterány
dr. — a legoptimistábbán itélve
sem lehet március vége előtt
megtartani, de minden valószí-
nőség mellett szól, hogy csak
április derekán kerülhet reá a
sor. Ha időközben esetleg meg-
ejtődnek a községi választások,
ugy eddig is biztosított akció-
szabadságunkkal talán sikerül
olyan választási paktumot kötni,
amely a magyarság érdekeinek a
legjobban felel meg. Ezideig még
egy politikai pártnak sem kötöt-
tük le magunkat a választások
tekintetében. A magyarság érde-
keit biztosítanunk kell.

Iskolamuzeum

létesül Temesvárott

Temesvár, január 19.

Evatian Szabin helyettes tanke-
rületi főigazgató és Frates Romu-
lusz tanfelügyelő felvetették egy isko-
lamuzeum tervét, amely tanügyi kö-
rökben nagy rokonszenvvel találkozott.
Ebben összegyűjtik a tanfelügyelőség
kerületébe tartozó összes iskolák mult-
jára és jelenére vonatkozó adatokat,
ott helyezik el a mintarajzgyűjtemé-
nyeket, tanterveket, a mintatanszere-
ket. Az iskolamuzeumot összekapcsol-
ják könyvtárral és lesz benne tágas
terem is, amelyben jeles pedagógusok
szakkérdésekről fognak előadásokat
tartani. A terv megvalósítása érdeké-
ben kérni fogják a közoktatásügyi mi-
niszter támogatását.

Lehetséges, hogy az iskolamuzeumot
külön erre a célra emelendő épületben
helyezik el, de nincsen kizárva annak
a lehetősége sem, hogy az iskolamu-
zeum az új tanítói konviktus egyik
szárnyában lesz. A város a Diacono-
vici Loga liceum és a Carmen Sylva
leányiskola mögött négy háztelket ha-
sított ki a tanító-egyesület kérelmére
egy új impozáns internátus részére.

Husz ember halála

egy Fekete-tengeri hajón

Bukarest, január 18.

A kikötővárosokból a fővárosba
érkezett távirati jelentések szerint a
Fekete-tengeren borzalmas vihar
dühöngött, amely tegnap emberáldo-
zatokat is követelt. A Linope nevű
gőzös, amely a Boszporus felé tartott,
a vihar áldozata lett és a hajó utasai
közül huszan a vízbe fulltak, négy
utast pedig több órai hanyóadás után
egy arra haladó cirkáló vett fel és
szállított partra. A fővárosban és a
régir királyság területén, különösen
pedig Moldvában, a dühöngő vihar a
telefon- és táviróösszeköttetést számos
helyen megszakította. A bukaresti
északi pályaudvarra az óriási hó-
fúvás következtében nagy késéssel
érkeznek meg a vonatok. Ramnacul-
Sarat mellett a hó egy vonatot be-
temetett.

Mint az apostolok

ugy él a karánsebesi román püspök

Karánsebes, január 17.

A főtcán levő egyemeletes palotájában betegen fekszik B a d e s c u Traján, Karánsebes görög keleti püspöke. Az emberek aggodalommal beszélnek az egyházfejedelem betegségéről és a palota előtt elmenve önkéntelenül is halkabban járnak és suttogóra fogják a szavukat.

Románok, magyarok, németek, görög keletiek, katolikusok, reformátusok, evangélikusok, zsidók egyforma rajongással szeretik ezt a páratlan népszerűségű szepesvári püspököt. Badescu Traján püspök nem tesz különbséget ember és ember között és szíve mindenki iránt jószággal és szeretettel van teli. Ugy él, mint az apostolok éltek, puritán, ájtatos. Betegsége is nagy vallásosságának a következménye. Vízkereszt ünnepe előtt három napon keresztül böjtölt és imádkozott. Ezt a nagy megerőltetést szervezete nem bírta el és amikor vízkereszt napján együtt voltak ebédre hívott vendégei, aléltan összeesett. Mikor magához tért némileg és ágybafektették, azt a kívánságát fejezte ki, hogy az ebédet azért csak tartsák meg és boacsánatot kért, hogy vendégei szórakozását így megzavarta. Azóta jobban van és az egész város alig várja, hogy újra láthassa.

Sváb példa

melyet követésre ajánlunk

Temesvár, január 19.

A bánági svábság egyik népszerű, szókimondó és bátor vezére, Muth Gáspár dr. ügyvéd, volt országgyűlési képviselő, most töltötte be ötvenedik életévét. A bánági svábság Muth dr. születésnapját a maga ünnepének deklarálta és azt általános örömben ülte meg.

A német népközösség diszgyűlést tartott ebből az alkalomból, amelyen Muth Gáspárnak a faja érdekeiért kifejtett tevékenysége közben szerzett érdemeit jegyzőkönyvbe foglalták. A Korona-szállóban bankettet is rendeztek a tiszteletére, amelyen számos felkőszöntő hangzott el. Az írásbeli üdvözlések Románia minden részéből, ahol németek laknak, kötegszámra érkeznek még mindig. Mint értesülünk, a Magyar Párt temesvári tagozata, Muth Gáspárt, a kisebbségi jogok harcosát, átíratban készült köszönteni.

Muth Gáspár dr. születésnapja alkalmából 300.000 leies alapítványt tett és pedig akként, hogy százezer lei bánági német kulturális célokra fordítassék, százezer leit pedig a német népközösség javára adományozott.

Ez a gesztus önmagát dicséri. Kívánatos volna, hogy egyik-másik magyar kisebbségi vezér, akinek módjában áll, kövesse Muth Gáspár dr. nemes példáját.

— **A néppárt mint törvényes jogutód.** Kolozsvárról jelentik: Az egyik kolozsvári napilap azt a feltűnést keltő politikai hírt közölte, hogy az Averescupárt vezérei Kolozsvárott értekezletet tartottak, amelyen a néppárt feloszlásáról folyt a tárgyalás. Tudósítónknak alkalma volt beszélgetést folytatni D a i a n u esperessel, az Averescupárt kolozsvári tagozatának elnökével, aki kijelentette, hogy a kormányzás átvételét tárgyalta az értekezlet, amelyen G o g a Ociavian részletesen ismertette a belpolitikai helyzetet. Az értekezletről kiszivárgott hírek szerint Goga közölte, hogy az Averescupártnak sikerült a liberálisokkal megállapodást kötni, amelynek értelmében néhány hónapon belül a néppárt, mint törvényes jogutód átveszi a kormányt.

Nádosity havat seper

Zadravetz tábori püspököt nem tartóztatják le

Budapest, január 18.

Hétfőn pártközi konferencia volt, amelyen Bethlen miniszterelnök szólalt fel először, majd Friedrich István javasolta, hogy pártközi bizottságot alakítsanak a frankhamisítás ügyének előzetes megbeszélésére, mert ez alkalmas atmoszférát teremtene a kérdés parlamenti tárgyalására. Bethlen hajlandó a bizottság kiküldésébe belemenni, ha az ellenzék garantálja, hogy az ügyet a parlamentben nem teszi szóvá. Friedrich megígérte, hogy Vázsonyiékkel és Peidlékkal azonnal érintkezésbe lép, hogy hajlandók e ilyen pártközi bizottságba belemenni. Ezután Gömbös szólalt fel, aki kijelentette, hogy a fajvédők és a kormány között nincsen paktum. A fajvédők csak a baloldali sajtó féktelen izgatásai miatt sietnek a kormány támogatására. Ezután Apponyi és Szilágyi ismertették álláspontjukat.

Windischgraetz herceget délután szembesítették a legújabb letartóztatott Ferdinándy László-

val, a helyzet tisztázódott, mire a vizsgálóbíró Ferdinándy azonnal szabadlábra helyezte. Zadravetz tábori püspök letartóztatására irányuló ügyészégi fel lépésre a vizsgálóbíró megállapította, hogy a püspök nem vett részt a hamisítványok előállításának munkájában, a forgalombahozatalban szerepe abból állott, hogy esküt vett ki. A vádtanács szintén elutasította az ügyészégi indítványát Zadravetz letartóztatására vonatkozólag. Az ügyészségen remélik, hogy szerdájig végeznek a kihallgatásokkal és hozzáfoghatnak a vádirathoz.

A nemzetgyűlés ülészakára való tekintettel ma a főváros egész területén rendőri permanencia lesz, főként a parlament környékén lesznek őrségek és karhatalmi osztagok. Nádosity Imre a belügyminisztériumban átadta hivatalát Diószeghy tanácsosnak. Nádosity tegnap reggel saját kívánságára séta helyett havat seper.

Temesvári magyar és jugoszláv konzulátus

felállítására vonatkozó hírek koraiak

Várnay Elemér dr. és Zsivánovits Mihály dr. nyilatkozata

Temesvár, január 19.

Temesvárott a legutóbbi négy év alatt a liberális kormány hozzájárulásával csaknem az összes érdekelt kormányok létesítettek konzulátusokat. Így neveztek ki Temesvárra angol, osztrák, német, francia, olasz és csehszlovák konzult, ami nagyjelentőségű nemcsak a kereskedelmi összeköttetések, hanem a bánági közönség kényelme és költségkímélése szempontjából is, mert Bukarest helyett Temesvárott nyerhetnek vizumot és itt intézhetik el egyéb, a konzulátusokra tartozó ügyeket. Az utódállamok közül éppen a két leginkább érdekelt ország, Jugoszlávia és Magyarország nem tudott eddig konzulátusi képviselőt kapni.

Annak idején a Polgári Szervezet indított mozgalmat konzulátusok létesítésére, de akciója csak részben járt eredménnyel. Újabban ismét történtek közbenjárások a jugoszláv és a magyar konzulátusok temesvári felállítása érdekében és ezen intervenciók következménye volt az, hogy egyes lapok tudni vélték, hogy a kinevezések is megtörténtek már. A bukaresti lapokat és az egész erdélyi sajtót bejárta a hír, hogy Temesvárra magyar konzulnak Várnay Elemér dr. ügyvédet, a Magyar Párt egyik kerületi elnökét neveztek ki, viszont egyik kolozsvári lap most befejezett tényként közli, hogy a temesvári jugoszláv konzulátus élére a belgrádi kormány a bukaresti kormány hozzájárulásával Zsivánovits Mihály dr. volt rendőrfőkapitányt nevezte ki. A szállongó hírekkel kapcsolatban az érdekeltekhez fordultunk felvilágosításért.

Várnay Elemér dr. a következőket mondotta:

— Temesvári konzuli kinevezésemre vonatkozólag a lapokban megjelent

hírek legalább is időelőttek. A konzulátus létesítése a gyakorlatban úgy történik, hogy a magyar kormány előterjesztést tesz a bukaresti kormánynak és ha ez nem emel vétőt akár a hely, akár az előterjesztett egyén ellen, akkor történik meg a kinevezés. Tudtommal a magyar kormány részéről az én személyemmel kapcsolatban ilyen ajánlás nem történt. Nem is tartom valószínűnek, hogy ez a közeljövőben megtörténjen, mert a temesvári magyar konzulátus létesítését a gyakorlatban megelőzi a Románia és Magyarország között köendő kereskedelmi egyezmény. Véleményem szerint akkor misem fog utjában állani a temesvári magyar konzulátus felállításának. Hogy ki lesz a vezetője, ez még a jövő titka. Azt hiszem, az érdekelt kormányok maguk sem döntöttek még véglegesen.

Zsivánovits Mihály dr. a következőket jelentette ki:

— A lapok híre engem lepott meg a legjobban. Fogalmam sincsen, hogy honnan merítették a konzuli kinevezésnek a hírt. A titkárként megnevezett Gavrilovics nevű tanárt nem ismerem, még sohasem hallottam a nevét. Annyi tény, hogy a temesvári jugoszláv konzulátus felállításának a terve nem újkeletű. Erre Temesvárott szükség van, hiszen mindmégannyi közvetlen gazdasági elintézési való lenne, amitől Bukarestet tehermentesíthetnénk. A vízumkérdés is nagyfontosságú, amely itt Temesvárt közvetlen lebonyolítást nyerhetne. Ami a személyemre vonatkozó kombinációkat illeti, azok fedik a valóságot, de még nagyon is korai beszélni a dologról. Sem politikai, sem a gazdasági viszonyok nem alkalmasak arra, hogy a kérdés a legközelebbi jövőben eldöntésre kerüljön.

Elfüstölt milliók

A temesvári monopolhivatal forgalma

Temesvár, január 19.

Komoly és komor hivatal a temesvári monopolkezelőség. Szorgalmas munka folyik itt Radulescu Jordache főnök és Kliegl Béla vezetésével. Romantikája nem igen van ennek a hivatalnak. Itt adják ki a viszontárúsítóknak azokat a cikkeket, — legnagyobb részben dohányt, — melyek az állam egyedárusítási jogába tartoznak. Évente nehéz milliók folynak itt be és nem érdektelen a monopolhivatal mult esztendei forgalmáról egy kis statisztikát leközoelni.

Különböző dohányokért befolyt 32,185,930 lei, cigarettáért 13,616.660 lei, szivarokért pedig 106,220.938 lei. A dohánynemüekből és készítményekből összesen 152,023,528 lei folyt be. Ime, ezek az elfüstölt milliók. Ezt a pénzt legnagyobb részben temesváriak adják, a vidék ebben az összegben 86,257.185 leiel szerepel. Szép összegeket eredményeztek tavaly a monopolhivatal egyéb cikkei is. Cigaretta papirból 13,941.880, gyufaért 29,710.915, játékkártyáért 1,241.658 bélyegért 16,734.339 lei folyt be. A monopolhivatal az elmúlt évben összesen 214,352,320 leit vételezett be. 1924 ben a bevétel csak 131,331.860 lei volt és így 1925-ben a többlet 83,020,460 lei, ami nem annyira a fogyasztás növekedéséből, mint inkább a monopolcikkék drágulásából állott elő.

Rázárták a kaput

a vendégre, majd paprikát szóriak a szemé közé

Temesvár, január 19.

Hangos csetepaté volt a gyárvárosi Magyar-utca 55. számú házban. A lármára hirtelen pár pillanatnyi csend következett, majd egy böszült fájdalomkiáltás.

Az egész történetnek az előzménye az, hogy a Haberhauer nővérek, akik a Magyar-utca 55. számú házban laknak, rossz viszonyban élnek Alvis Kálmán háztulajdonossal. A háztulajdonos ugyanis szeretné ezt a két lakóját kitenni a házból, hogy a lakásukat másnak adhassa ki. Mivel azonban Haberhauerék ragaszkodnak lakásukhoz, azért harag támadt gazda és bérlő között.

A Haberhauer nővéreket nemrég meglátogatta egy ismerősük, Avramescu Mihai, adóhivatali tisztviselő. A háziur erre — noha még kora esti idő volt — lakatot tett a kapura és elzárta azt. Nyolc óra tájban Avramescu elbucszott a Haberhauer nővérektől, akik ki is kísérték vendégüket. A kapunál azonban nagy meglepetés várakozott rájuk. Nem tudták azt kinyitni. Avramescu zajt csapott és tiltakozott személyes szabadságának megsértése ellen. Erre kijött a háziur is és nagy szócseta fejlődött ki. A civakodást figyelte a házban lévő szatócsüzletéből Alois Kálmán, két kezével belemarkolt a paprikás ládába, kiszaladt az udvarra és a piros paprikát Avramescu szemé közé szórt.

Az ügynek a bíróság előtt lesz a folytatása.

— **A parlament munkában.** Bukarestből jelentik: A parlament a karácsonyi szünet után szerdán ül ismét össze és a fontos törvényjavaslatok egész sorát lesz hivatva megszavazni.

— **Marzescu igazságügyminiszter betegsége.** Bukarestből jelentik: Párisból érkezett jelentés szerint Marzescu igazságügyminiszter egészségi állapota aggodalomra ad okot. A miniszter tudvalevőleg az elmúlt héten Vichybe utazott kurára és utközben komolyan megbetegedett.

Mignon gyermekruhaszalon

Temesvár-Belváros, Hitelbank-palota

Hírek

Meghalt Blaha Lujza

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-
tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2—52.

Kiadóhivatal: 2—52.

Nyomda: 10.

Felolós szerkesztő lakása: 2—42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra
160 lei, félévre 300 lei, egy évre
600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az ó-
királyágban 3 lei. Magyarországon
2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár,
Csehszlovákiában fél ck., Ausztriá-
ban 20 garas.

Felolós szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Nehéz probléma

Egy orvos operációval akarja gyógyítani, illetőleg eltüntetni a hölgyek kövérségét, mert az a véleménye, hogy a fogyasztó kurák inkább ártanak, mint használnak a szépségnek. Valószínűleg igaza van, mert ha megnézzük közelről az egykor termelés s most szilfidien káros hölgyeket, igen gyakran azt találjuk, hogy amit elvesztettek súlyban, azt megnyerik éveken, csak hogy a „rebours”. Nem fiatalodnak vissza, hanem előre vénülnek. Tagjaik megvékonyodnak, mint aki nehéz betegségéből épül, hajuk elveszti fényét s arcuk olyan lesz, mintha önmaguknak volnának sikerült imitációi.

Csak hogy baj van ám. Amilyen arányban hajlamok a nők a házra, ugyanolyan arányban soványodnak, viszont a férfiak, nemcsak erszényileg, hanem testileg is, mert a természet törvényei szerint minden kiegyenlítődik.

A férfiakra is gondolhatna az az orvos, hogy ők viszont egy kicsit meghízának. Itt is fel lehetne valami újat találni az ósdi hizókúra helyett. Például a jólét-injekciókat. Óriási volna a kereslet s az orvosoknak sem volna káruk, a bankok előszobájának páciensei mind hozzájuk tódulnának.

— A határmenti lakosság helyzete. Bukarestből jelentik: A Monitorul Oficial legújabb száma közli a román-csehszlovák határára lakosságának határmenti forgalmára és különleges elbánására vonatkozó jegyzőkönyvet, amelyet a kormány január tizenötödikén ratifikált. A jegyzőkönyv megkönnyíti a határforgalmat és biztosítja a határára lakosságának tulajdonjogát földjeire vonatkozólag. A határáraiban csak a jelenlegi földbirtokosok, vagy azok örökösei birtokhatnak ingatlanul, a hatóságok valamennyi lakos részére állandó fényképes igazolványt állítanak ki.

— Drágább lett a kávéházakban a kávé. A temesvári kávéházakban a fekete 13, a tejeskávé 14 lei. A drágulás mindkét fajtánál 1 lei. A kávéosok a drágulást azzal indokolják, hogy alkalmazottaik fizetését kénytelenek voltak felemelni.

— Az ügyvédsztrájk valószínűleg elmarad. Bukarestből jelentik: Az Adevărul legújabb száma közli Dobrescunak, az ügyvédsztrájk elnökeinek nyilatkozatát az ügyvédsztrájk előkészítése tárgyában. Dobrescu reméli, hogy nem lesz szükség a sztrájk életbeléptetésére, mert a kormány időközben be fogja látni az ügyvédek követelésének jogosságát. Az ügyvédsztrájk képviselői érintkezésbe léptek az illetékes minisztériumokkal és a pénzügyminisztérium illetékes bizottságával is. A tárgyalások még folyamatban vannak.

— A sziguranca fehvja Kirchner Mária, Mohadlovici D. Gheorghe és Mayba (Mosber) Anna külföldiek rokonait, hogy jelentkezzék a sziguranca 28. számú szobájában felvilágosítások adása végett.

• A posta-utcai villamos megállót vissza kell állítani, mert sok ember ott akar leszállni, hogy Fa Mihálynak a Mária közelében levő üzletében felvágottat, kolbászt, sonkát, szalonnát vásároljon.

és vele együtt mindörökké a magyar népdal, hogy soha többet fel ne támadjon a néma sírból. Mig szive élt és dobogott, ismeretlen művészet fivalma remegtette, mint repülő pacsirta mellét a szellő, s ha dalolt, ezüst liliomként nyiladozott, hervadozott ajkán a néplelek törékeny finom hajtása, — a nóta.

Ki tudná megmondani, hogy hogyan született a népdal? Honnan támadtak azok, akik életét adták? Senki sem ültette, senki sem gyomlálta s mégis kivirul, mint a pipacs a buza-táblán, mint a kankalin a réten. A nóta a paraszt lelke, lélekzetvétele, sóhajtása, olyan mint a fény, olyan mint az árnyék. Semmi és minden: ekevágásból felszálló sóhaj, országúton vágató szekér nyomán feltámadó aranyfüst, csapszékek mámorában duhaj kerítő, fonóban doromboló vágyakozás, őszi est pipafüstjében révedező elmulási gond, benne a föld és benne a paraszt, benne az egész élet farsanggal, bőjtellel, bölcsőtől lakodalmig, lakodalomtól sirig. Utánozhatatlan a népdal. Titokzatos és mély, misztikus, raffinált s mégis ártatlan gyermeki egyszerre. Szerény mint az ibolya, kibújik a hó alól is, meghúzódik a malom alján, a szérűn, a cserjésben, csak a szinpadra ne tépjék. mert finom kelyhe lehervad a rivaída hazug fenyebe.

Blaha Lujza varázsló volt, piros csizmás, selyem viganos boszorkány, ha kiperdült a dobogóra és meglobogtatta babos kendőjét negédes bajjal, elmerült a kulisszák festett világa s délibáb kaprazata játszóit a nézőtérrel. Aztán énekelné kezdett. Hangja könnyadén szökött a ma-

gasságba, mint mikor a madár fölrepül.

Rózsabokorban jöttem a világra,
Nem is szült a kedves anyám hiába.

Kitárult a száz évben egyszer nyíló
nótavirág kelyhe, távoli ismeretlen
őserdő illata bódított. Titokzatos nagy
művészet, nem támad fel soha többé,
mert elköltözött a varázslónő, ki mint
a bűbájoshoz illik, éjszaka született
teliholdkor, ekhos szekéren, valamerre
a rimaszombati országúton.

Flaneur

Blaha Lujza, akinek családi neve Reindl, 1850 szeptember ötödikén született Rimaszombaton. Apja negyvennyolcas honvéd volt és később ugyancsak színészi pályára lépett. Kölesy Lujza név alatt tizennégy éves korában Győrött lépett fel először Blaha Lujza, majd a szabadkai színházban lett a tagja, ahol Blaha katonakapitány feleségül vette és hangját kiképezte. Később Debrecenben és Nagyváradon már mint ünnepezt népszínműének aratta Blaha Lujza sikereit. 1872-ben lépett fel először Budapesten a Nemzeti Színházban, 1875-ben pedig az új Népszínházhoz került, amelynek egyik legkiválóbb művészi ereje lett. A népszínművek mellett az operett terén is hosszú éveken át a legnagyobb színésznők egyikének bizonyult. Második férje Zsoldos Sándor volt, 1881-ben pedig Splényi Ödön báró felesége lett. Az agg művésznő, aki már hónapok óta nagybeteg volt, tegnap délelőtt halt meg. Blaha Lujzát a nemzeti halottjának tekintik és a főváros díszsírhelyet adott. A temetés valószínűleg szerdán megy végbe a Nemzeti Színház előcsarnokából.

— Elfogott gyufatolvaj. A pályaudvari rendőrség elfogta Naghetiu Jen huszonnégy esztendőes gyufagyári munkást, akinél ötszázötven csomag gyufát találtak.

— Négyeszeres rablógyilkosság Galacban. Borzalmas rablógyilkosság tartja izgalomban Galac város lakosságát. A Cuzato-s-nővéreket, két igen gazdag öregedő leányt, meggyilkoltak és kiraboltak. Az elvetemedett gonosztevők eltették láb alól a ház két cselédjét is, akiknek révén a lakásba jutottak. A rendőrség közel száz embert vett letartóztatásba. A tettes három magyar legény, akiket Csernowitzban sikerült elfogni, amikor az elrabolt szönyegetek értékesíteni akartak.

— Felismerték a Begából kifogott hullát. Megirtuk, hogy a Begából egy férj hullát fogtak ki, melynek személyazonosságát nem tudták megállapítani. Mára felismerték a holttestben Huppon Ernő hatvanöt éves kalaposmunkást, aki valószínűleg öngyilkossági szándékkal ugrott a Begába.

— Mindenütt hamisítanak pénzt. Magyarország, Oroszország, Portugália után ime Lengyelországban is lepleztek pénzhamisítókat. Párisból jelentik, hogy Lilleben elfogtak egy lengyel bandát, amelynek tagjai hamis utlevelekkel hamisított bankjegyeket csempésztek át Belgium határára. A pénzhamisítókat letartóztatták, a hamisított bankokat pedig lefoglalták.

B • U • I • C • K

1925 augusztus 18-tól szeptember 11-ig az orosz kormány autómínősítési versenyt rendezett Leningrad—Tiflis—Moszkva között, vagyis 5500 kilométer távolságon. 84 különböző márkájú autó vett részt a versenyen, amelyeket a cilinderek kapacitásához mérten osztályokba soroztak.

A második osztály a következő nyolc márkát foglalta magában: Buick, Benz, Fiat, Hudson, Nash, Pachard, Pierce-Arrow és Studebaker.

A verseny célja volt a különböző jó gyártmányok előnyeinek megállapítani és átalakításukat az oroszországi utak jelenlegi állapotához képest.

A második csoport részére megállapított öt díj közül négyet a Buick gyártmányok nyertek el:

1. Az orosz kormány részéről felajánlott nagy díjat a legjobban osztályozott gép részére,
2. A gazdasági verseny első díját,
3. A menetközben sebességi verseny első díját,
4. A nyugvó helyzetből indított sebességi verseny első díját.

Vezérképviselő Románia részére:

„NOËL” Részvénytársaság
Bukarest, Calea Victoriei 105

— Hirtelen halál. Isac Péter orvosi illetőségű vagontisztító tegnap Schönbberger Mór dr. Szent György-
téri rendelőjébe igyekezett fogának kezelte végett. A szerencsétlen ember azonban alig ért fel a lépcsőházba, amikor hirtelen rosszullet fogta el és mire a mentők megérkeztek és a kórházba szállították, meghalt. Az orvosok megállapították, hogy szívzselhűdés érte. Isac negyvennyolc éves volt és négy gyermeke valamint özvegye siratja.

• Menjünk ma este a Lloyd Tavernába.

— Magyarországon törvény lesz a valorizációs javaslatból. Ami nálunk még mindig a jövő zenéje és ami eddig számos perre vezetett, azt Magyarországon a legközelebbi hetekben megvalósítják. A valorizációs törvényről van szó, melynek elkészítését jogász-körökben minduntalan sürgetik. Magyarországon a bankok érélyes lépésre határozták el magukat és kijelentették, hogy a valorizáció törvényes elintézéséig nem hajlandók aranymérlegeiket nyilvánosságra hozni. Ezen határozat hatása alatt Bud János pénzügyminiszter közölte, hogy március elsejéig feltétlenül törvény lesz a valorizációs javaslatból.

— Idegenből jött lopni. Horváth Károly, gyárvárosi lakásába az elmúlt nyáron behatolt egy férfi, aki nyilván lopni akart, de rajavesztett és elfogták. Megmotozásakor revolvert is találtak nála. Kiderült, hogy Bacsik József a neve és foglalkozás nélküli idegen állampolgár. A temesvári törvényszék tegnap hat havi fogságra ítélte.

• Ha kellemes estét akar eltölteni, úgy okvetlenül nézze meg a Patria-kabaré új műsorát, mely valóban szenzációs. A legnagyobb sikert aratja naponként Dusanó és Marietta XIV. Lajos korabeli rokokozenei színterület két kacagató bohózat, valamint a szőlőszámok. Az új műsor iránt városzerte igen nagy az érdeklődés.

— Aki a saját pénzét kapja kölcsön. Nagyváradról jelentik: Politzer Sándor, a nagyvárad Fekete Sas-szálloda tulajdonosa, feljelentette titkárait, Horváth Gedeont, aki kilenc hónap leforgása alatt egy negyedmilliót sikkasztott el a reábizott pénzekből. Megállapítást nyert, hogy Horváth az elsikkasztott összeg nagy részét magánosoknak adta kosztba. Érdekes, hogy a hűtlen alkalmazott pénzzavarban lévő gazdájának is adott a tőle elsikkasztott összegből ötvenezer lei kölcsönt havi ötszázalék kamattal. Horváthot letartóztatták.

— Új kényszeregyezési eljárás Magyarországon. Budapestről jelentik: Az igazságügyminiszterium a napokban adja ki a kényszeregyezést szabályozó új rendelkezést. Ez mindenki számára kötelezővé fogja tenni a bírói eljárás megindítása előtt a magánmeg egyezkedést. A magánmeg egyezkedéstől való félelem következtében az utóbbi napokban tömegesen érkeznek a budapesti törvényszékhez a beadványok. Miután a tömeges beadványok azt a látszatot keltik, hogy sokan menekülni akarnak az új eljárás elől, a rendelkezést valószínűleg visszaható erővel ruházzák fel.

— Antiszemita tüntetés a nagyvárad színházban. A nagyvárad magyar színház vasárnap esti előadása alatt antiszemita tüntetés zajlott le. A társulat az Uriemberek című angol darabot játszotta, amelynek tárgya egy, az angol arisztokrácia körébe felkerült zsidó bankár körül forog. A negyedik felvonás után negyvenötven főnyi fiatalság behatolt az állóhelyekre és a karzatra, ahol antiszemita kiáltásokkal zavarták meg a közönséget, amely ijedten menekült a nézőtérrel. Több kisebb inzultus is előfordult és az előadás félbeszakadt.

A német kormány nehéz helyzete. Berlinből jelentik: A bajor néppárt parlamenti csoportja rendkívül fontos ülést hívott össze, amely az új Luther-kormány kérdésével foglalkozott. A bajor néppárt ugyanis energikusan állást foglalt Kochnak, a baloldali demokraták egyik vezérének, belügyminiszterre való kinevezése ellen, hasonlóképpen tiltakoztak Marx minisztersége ellen is.

Törpe népfajt fedeztek fel, mely csak félig ember. Londonból jelentik: Egy amerikai tudományos telexpedáció, amely a Kalahári sivatagot kutatta át, hírül adja, hogy a busman néptörzsnek eddig ismeretlen fajtát sikerült felfedeznie, egy törpe fajtát, amely sem testalkatra, sem szellemileg nem tekinthető embernek. Ezek a törpék olyan alacsony fokon állanak, hogy növényi gyökerekkel és rovarok petéivel táplálkoznak.

* „Ha egészségét meg akarja őrizni, leghelyesebben cselekszik, ha száját FARMODONI fogkrémmel és szájvízzel ápolja, miáltal megakadályozza a fertőző bacillusoknak a szervezetbe való jutását.“

— Zsupaneken és Tufáson nem cigányok laknak. Megirtuk, hogy a kormány Orsovát várossá léptette elő és hogy Zsupanek és Tufás községeknek az új városokhoz való csatolását is kimondta, ami ellen viszont ezek a községek tiltakoztak. Riportunkban arról is említést tettünk, hogy e községek lakói túlnyomóan cigányok. Lapunk egy olvasója történetesen csupaneki születésű, tévedésünk helyreigazításaképpen közli, hogy e két község lakossága román s az ott lakó cigányok száma jelentéktelen.

* A Lloyd Taverna műsora világ-szenzáció.

— Zenei Szemle. Járossy Dezső zenei folyóiratának januári száma is sok értékes cikket hoz, melyek közül kiemelkedik a szerkesztőnk a magyar zenei tudományosságról és Siklós Albertnek Angyalok muzsikája címen a festőművészet hangszerért ismertető cikke. Rendkívül gazdag zenei műrovat egészíti ki a füzet tartalmát.

Rejtvények megfejtése

A Déli Hirlap január 10-iki gyermekrejtvényeinek helyes megfejtése ez: 1. Nyolc, polc. 2. Temesvár. 3. Gond.

A rejtvényeket megfejtették: Kelemen Imre, Echmann Lajos, Bágyu József, Schirck András, Deutsch Bözsi, Sárny Alfréd, Schuller Erika és Döncike, Dálnoky Anikó, Csikos János, Hámory Zoltika, Haselberg Zoltán, Gerbács Sándor, Romanov Attila, Gerbács Irénke, Wirth Rozália, Lambert János, Wirth Margit, Pálóczi Mátyás, Pfeifer Irén, László Pista, Gaál Rita, Kunst Mihály, Braun Ferenc, Nádai Károly, Schmidt Annuska, Endródi Miklós, Neustadt Tibor, Keszler Olga, Ferenczi Lili és Bubi, Mayer Béluska, Berán Zsigmond és Zoltán, Falka Koszta.

A sorsolásnál Bágyu József neve jött ki, aki az e heti jutalomkönyvet a Déli Hirlap kiadóhivatalában átveheti.

A keresztrejtvényt is számosan fejtették meg. A sorsolásnál Szeghalmy Kálmán neve jött ki, aki a jutalomkönyvet a Déli Hirlap kiadóhivatalában átveheti.

**Jól bevezetett
kültisztviselő**

több nyelvismerettel

állást keres

Ajánlatokat „Február
1“ jelígre a kiadóba
kérek.

Színház

A német színház művészgárdája nap-nap után zsufolt házak előtt játszik és a társulat meg is érdemli ezt az érdeklődést, mert olyan finoman cizellált, művészi tökélytel kidolgozott előadásokat produkál, melyek méltók volnának a legelső színpadokhoz is. Minden egyes szerep elsőrangú művészek kezében van és a legnagyobb dícséret, mellyel illethetjük az, hogy valamennyien egyformán jók. Tegnap este Egernek Adám, Éva és a kigyó című komédiája került színre, amelyben Czelli Hermann, Copony Marianna, Holger Siegfried, Schaffranek Liesl és Sima nyújtották tehetségük legjavát.

Farsang

* A TAC február elseji farsangi ünnepélyéről beszél ma már városunk egész előkelő társadalma, amely ezen a fényes estén meg fogja tölteni a Tiszti Kaszinó termeit. Káprázatos kép fog ezen farsangi ünnepen a vendégek elé tárulni, akik pompásan fognak mulatni és szórakozni. Elsőrangú zenekarok szolgálatják a tánczenét, hogy a tánc kedv teljes diadalt ülhessen. A meghívókat a TAC most küldi széjjel.

* A Zenebarátok Társasága február hatodikán a Tiszti Kaszinó összes termeiben rendezi zártkörű bálját. A bálra csak tagok kapnak meghívót, hogy annak zártkörű jellegét így még inkább kidomborítsa a Társaság. A bált megelőzőleg a Zenebarátok filharmonikus kara a nagy Strausz János emlékének hódol és Neubaer Gida karnagy vezénylete mellett előadja a Fiedermaust, Kaiserwalzert és a Donauwalzert. A hangverseny közben egy a legelőkelőbb temesvári urilányokból álló ballet fog a közönségnek bemutatkozni. A filharmonikusok bálja a szezon egyik legjobb multságának ígérkezik, amelyre az előkészületek már serényen folynak.

No. 1470/1926. cons. com. III.

Licitatie publica

Tramvaiele comunale Timisoara pentru darea in intreprindere a transporturilor resp. carausiilor de materiale din anul 1926 publica o licitatie publica pentru ziua de 3 Martie 1926 ora 10 a. m. care se va lina la Serviciu Economatului al Primariei orasului Timisoara.

Caietul de sarcini se poate vedea la Directiunea Tramvaielor comunale. Reflectantii vor prezenta ofertele inchise si sigilate la data licitatiei, tot atunci vor depune drept garantie suma de 15.000 Lei numerar sau efecte de stat in valoare similara. Ofertantii vor aminti in ofertele lor ca cunosc caietul de sarcini si ca se supun intru toate acestuia.

Timisoara, la 13 Ianuarie 1926.

**Primaria
Timisoara**

Kereskedelmi és Gazdasági Bank Részvényiársaság

TEMESVÁR, Strada Vasile Alexandri (Hunyadi-utca) 2.

Alapított 1891. évben
Sürgőncim: COMERZBANK
Saját tőke: kb. 20,000,000 lei

Telefon: 23-04 könyvelőség
115, 301 devizaosztály
21-03 igazgatóság

Foglalkozik a bankszakma összes ágával. Betétek gyümölcsötletése takarékkönyvecskére és folyószámlában. Előnyös feltételek mellett eszközöl bel- és külföldi átutalásokat. Devizakereskedelemre autorizálva.

„Helicon“ könyvnyomda nyomása, Timisoara.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 25 lei. Alláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Gyárépület, istálló és cselédiakással együtt kerestetik, Józsefvárosban esetleg Erzsébetvárosban. Ajánlatokat „Fenyő“ jelígre a kiadóba kérek.

Napi fahordásra embert keresek. Belváros, Erőd-utca 12, II.

Butorozott szoba teljes ellátással 2 szerényebb fiatalember részére kiadó. Ugyanott házban és házon kívül ebédkoszt kapható. Erzsébetváros, Korona-utca 3, földszin-jöbbr.

Fassbinder Lajos piros igazolványa elveszett. Kéri leadni a rendőrségen.

Levelezni óhajtának egy komoly uriemberrel, hogy rendelkezésre álló szabad időmet kitöltsem. Ehhez azonban szükséges volna, hogy életfelfogása az enyémhez közel álljon. Erről úgy győződhetnék meg legjobban és legbiztosabban, ha tudnám, hogy milyenek az olvasmányai. Egy biztos garanciája volna ennek, ha olyan férfiak jelentkeznének csak, akik rendszeresen és állandóan olvassák a Déli Hirlapot. Ezért akik egy szépnak és szellemesnek mondott hölgygel majd levelezni óhajtának, ne mulasszák el a Déli Hirlapra előfizetni.

Belváros szívében elegáns butorozott külön bejárattal szobát keresek. Ajánlatok ár megjelölésével „Jól fizetek“ jelígre a kiadóba kérek.

Ha szép akar lenni, használjon Kalka-féle Liliomtej-krémet, liliomszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag Kalka Emil városi gyógyszerárban, a Fekete Sathoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

a legjobb arcápoló szer.
Kapható Dr. KOVÁCS ALADÁR gyógyszerárban
Timisoara-Fabrica, F6-utca 33-35

Dus raktár mindenféle egyenruhában. Speciális műhely egynapskák és Boullion-himzés részére

I. Salinacichi

Timisoara, I., a német reálgimnázium mellett

„ATLANTA“
TEXTILIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
TIMISOARA
TELEFON: 19-66

DURA

Trimias mester
Scudier-tér és Preyer-utca sarok

Mérték utáni rendelést 3 nap alatt esz-közöl

Lapárusítók

magas jutalékkal felvétetnek a Déli Hirlap kiadóhivatalában, TIMISOARA-BELVÁROS, Szentgyörgy-tér 4

Egyedül a Déli Hirlap kapható két leiert. Minden más lap drágább!

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.